

Περὶ τῆς Ἐλεήμονος Ἑταιρίας.

Ἐξ μόλις παρήλθον μῆνες ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ συνεταιρισμοῦ πραγματείας ἡμῶν (1) καὶ ἰδοὺ δημιουργοῦνται δύο ἐν Ἀθήναις εὐεργετικῶται ἑταιρίαι, ἡ Γεωργικὴ, τῆς ὁποίας τὸ καταστατικὸν καὶ τὴν ὑποδοχὴν ἐδημοσιεύσαμεν ἤδη, καὶ ἡ Ἐλεήμων, τῆς ὁποίας τὸ καταστατικὸν παρὰ πόδας δημοσιεύομεν. Πέντε δὲ μόνον ἐβδομάδες παρήλθον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ περὶ ἀποξηράνσεως τῆς Κωπαίδος λίμνης δευτέρου ἡμῶν ὑπομνήματος, καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἑτέροι εὐεργετικαὶ οὐχ ἥττον ἢ κερδοσκοπικαὶ ἑταιρίαι ἀμιλλῶνται νὰ λάβωσι τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῆς ἀποξηράνσεως τῆς Κωπαίδος λίμνης. Καὶ τολμῶσιν ἔπειτά τινες ν' ἀρνηθῶσι τὴν ὠριμότητα τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας, ἥτις μόλις ἀκούει προφερομένην καλὴν τινα δοξασίαν, καὶ ἀμέσως τὴν πραγματοποιεῖ ὡς διὰ μαγείας. Ἄχ τί δὲν δύναται τις νὰ πράξῃ μὲ τοιαύτην κοινωνίαν;

Πρὸ δύο μόλις ἐτῶν ἐδημοσιεύσαμεν, ὅτι ἐν τῇ ἐλληνικῇ κοινωνίᾳ ὑπάρχουσιν ὅλα τὰ σπέρματα (2) τῶν ἀθανάτων ἡμῶν προγόνων. Καλοῦ μόνον καλλιεργητοῦ ἔχουσιν ἀνάγκην, ἵν' ἀναπτυχθῶσι καὶ γίνωσι μεγάλοι ἀρεταί. Ἦδη δὲ μετὰ συγκινήσεως ἀναγγέλομεν, ὅτι ἡ ἐλληνικὴ κοινωνία ἔχει ἐν τοῖς κόλποις τῆς τὸν καλὸν τοῦτον καλλιεργητὴν καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἐλπίζομεν νὰ ἐκπλήξῃ τὸν κόσμον καὶ αὐτὴς μὲ θαύματα.

Καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἑταιριῶν δὲν ἀπόκειται ἐνταῦθα νὰ εἰπωμέν τι, ἱκανῶς περὶ αὐτῶν ἐλάλησαμεν, καὶ αὐτὴς βραδύτερον θὰ ἐπαναλάβωμεν. Ἡ δὲ ἐλεήμων ἑταιρία, ἀρίστην εὐρύσασα ἐν τῇ κοινωνίᾳ ὑποδοχὴν, ἐπαριθμεῖ ἄχρι τοῦδε ἄπειρα μέλη. Πρὸ ἡμερῶν ἐγένοντο αἱ ἀρχαιρεσίαι αὐτῆς καὶ πρόεδρος μὲν ἐξελέχθη ὁ Κύριος Δ. Σ. Μαυροκορδάτος· ἀντιπρόεδροι δὲ, οἱ Κύριοι Κ. Νέγρης καὶ Λουκᾶς Ράλλης· ταμίας δὲ, ὁ Κ. Παῦλος Σκουλούδης· καὶ ἐλεγκτὴς ὁ καθηγητὴς Κύριος Ἰω. Παπαδάκης.

(1) Ἰδὲ Μελίσσης Ἀθηνῶν τόμ. α'. σελ. 97.

(2) Ἰδὲ Παραινέσεις πρὸς τὸν μέλλοντα Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος δύο μῆνας πρὸ τῆς ἐκλογῆς τοῦ λαοφιλοῦς ἡμῶν Βασιλέως δημοσιευθείσας ἐλληνιστὶ καὶ Γαλλιστὶ ὑπὸ Α. Γούδα.

Σύμβουλοι δὲ οἱ Κύριοι Γ. Βακαλόπουλος, Γ. Μηντζαβίνος, Δανιήλ Πετρούλιας, Ἀντώνιος Παπαδάκης, Κωνστ. Βερσῆς, Τρύφων Μουτσόπουλος, Θωμᾶς Καβάκος, Σπ. Παυλίδης, Χαρ. Τυπάλδος Πρετεντέρης καὶ Π. Ρομπότης. Γραμματεὺς δὲ ὁ Κ. Ἰω. Πατρίκιος.

Μετὰ τοιαύτην ὑποδοχὴν, ὑπὸ τοιοῦτον ἔντιμον, νοῆμον, δραστήριον καὶ φλεγόμενον ὑπὸ ἀκραιφνοῦς πατριωτισμοῦ προσωπικὸν διοικουμένη ἡ ἐταιρία εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ εὐδοκιμήσῃ καὶ νὰ μὴ παρέξῃ ἅπειρα εὐεργετήματα εἰς τὴν κοινωνίαν. Καὶ περὶ τούτου μὲν ἡμεῖς οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἔχομεν ἀμφιβολίαν. Ἄς ἐπιτραπῇ ὅμως νὰ ὑποβάλλωμεν εὐσεβάστως τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις. Ὅσω ὑψηλὸν καὶ ἐνάρετον εἶναι τὸ νὰ περιθάλλῃ τις τοὺς ἐνδεεῖς ἀναπήρους καὶ γέροντας, τοσούτῳ εὐεργετικώτατον εἶναι τὸ νὰ τοῖς παρέξῃ καὶ τινα ἀνάλογον τῶν δυνάμεων τῶν ἐργασίαν. Τοῦτο, καίτοι μὴ ὑποσχόμενον ἤδη ὑπὸ τῆς ἐταιρίας, οὐδεμία ὅμως ἀμφιβολία, ὅτι βραδύτερον θὰ πραγματοποιισθῇ· διότι τοῦτο θὰ συντελέσῃ μᾶλλον τῆς περιθάλψεως εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐπαιτείας. Καλὸν δὲ εἶναι μέρος τοῦλάχιστον τοῦ προϊόντος τῆς ἐργασίας ἢ νὰ μένῃ πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς ἐταιρίας, ἢ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν ἐν τῷ καταστήματι διατρεφομένων ἐνδεῶν. Μὲ τοιαύτην τινὰ πρόνοιαν οὐδόλως παράδοξον εἶναι μετὰ παρέλευσιν χρόνου πολλοὶ τῶν ἐνδεῶν νὰ ἐξέλθωσι τοῦ καταστήματος ἔμπειροι τέχνης τινὸς καὶ κάτοχοι κεφαλαίου ἱκανοῦ νὰ προσπορίσῃ εἰς τοὺς ἐνδεεῖς τὰ ἀναγκαῖα, ἵνα μετέλθωσιν ἀκολούθως τὴν τέχνην τῶν καὶ χρησιμεύσωσι πρὸς περίθαλψιν ἄλλων ἐνδεῶν μελῶν, ἢ νὰ διατρέφωσιν αὐτοὶ ἀμεριμνῶντες ἐν τῷ καταστήματι. Ἡ μεγαλειτέρα λοιπὸν καθ' ἡμᾶς προσπάθεια τῆς ἐταιρίας πρέπει νὰ καταβληθῇ πρὸς τοῦτο μᾶλλον μετὰ τὴν πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐνδεῶν καὶ ἀπαγόρευσιν τῆς ἐπαιτείας. Ὅσω μικρὸν καὶ ἂν ᾖ τὸ προϊόν τοῦ ἔργου τοῦ ἐνδεοῦς, οὐδέποτε πρέπει νὰ δαπανᾷται ὑπ' αὐτοῦ ἀμέσως, ἀλλὰ νὰ τῷ χρησιμεύσῃ καὶ διὰ τὴν αὔριον. Μετὰ τὰς εὐσεβάστως ὑποβαλλομένας ταύτας παρατηρήσεις δημοσιεύομεν παρὰ πόδας τὴν Βασιλικὴν ἐγκρίσιν καὶ τὸ Καταστατικὸν τῆς ἐταιρίας.